

Wárágã Pétěrō 'bã sîlé ĩrĩ rĩ

Pétěrō zĩ 'bá kí cící

¹ Wárágã 'dĩ angá mádrĩ ma Sĭmõnĩ Pétěrō átí'bo ãzĩla ũpígõná Yēsũ Kúrísitõ drĩ rĩ drĩ.

Ásĩ ĩ'di ĩmi 'bá ãlu ã'itáná ãjẽ ãmbógó 'dĩ alelépi ãma abe 'dĩ 'banĩ. Á'itáná 'dĩ úfẽ ĩminí mũkẽ ãzĩla ĩjõ ãjõ múké Yēsũ Kúrísitõ Ádróná ãmadrĩ ãzĩla 'Bá ãma Palépi rĩ drĩ sĩ.

² Lẽ Ádróná 'bã fẽ ĩminí lětáná uyanã kóru ãzĩla ásĩ ĩgbẽ 'bã adru ĩminí ãmbógó ru nĩtáná ĩminí Ádróná nĩjõ Úpĩ ãmaní Yēsũ be rĩ trũ.

Umvenjá ãzĩla pẽnjá Ádróná drĩ

³ Ũkpó Ádróná drĩ fẽ ãmaní ãko pírĩ ãmaní lělé sĩ u'ájó ĩdri Ádróná ĩnzĩjõ rĩ agá ãzĩla gẽrĩ ãmaní nĩjõ la 'bã ãma umvelépi rĩ lě dĩzã ãzĩla ũnĩ ĩ'didrĩ alelé ãma abe rĩ sĩ. ⁴ ĩjõ 'dĩ kí agã sĩ Ádróná fẽ ãmaní ĩjõ ãmbógó ãzĩla ũrõdrĩ ru ĩ'di 'bã azilé rĩ kĩ, ĩjõ 'dĩ sĩ ãma icó dó sĩ acá ĩ'di áni ãzĩla ãma dó sĩ apá ĩjõ ũnzĩ ũnókũ agá ũnzikãná fělépi 'dĩ kĩ sĩ rá.

⁵ ĩjõ 'dĩ sĩ, ĩ'bã ũkpó ã'itáná ĩmidrĩ drĩ gá ũnĩ ũ'bãjõ, ũnĩ drĩ gá nĩtáná, ⁶ ãzĩla nĩtáná drĩ gá ĩjõ urũ'bã drĩ gãjõ rĩ, ĩjõ urũ'bã drĩ gãjõ rĩ drĩ gá ĩjõ taná, ĩjõ taná drĩ gá ĩmi ũ'bã ĩdri Ádróná ĩnzĩjõ rĩ, ⁷ ĩdri Ádróná ĩnzĩjõ rĩ drĩ gá ásĩ ĩgbẽ u'ájó ádrĩpĩ rú ãzĩla ámvõpĩ rú rĩ, ãzĩla ásĩ ĩgbẽ u'ájó ádrĩpĩ ru ãzĩla ámvõpĩ rú rĩ drĩ gá lětáná. ⁸ Á'dusĩku ĩdrĩ adru ĩjõ 'dĩ kĩ trũ cajó rá kí ĩmi tãmba adrujõ ãzĩ trũ ãzĩla

ífi trũ nřtáná Úpí āma āni Yēsũ Kúrísītō drĭ agá. ⁹ Wó 'bá āzĭ drĭ adru ĭjō 'dĭ kĭ kóru ĭ'di āngũ ndre ānĭná āzĭla mĭfĭ kóru āzĭla āvĭ ĭjō ĭ'di ũjĭjō ĭjō ũnzĭ ĭ'didrĭ ĭdu rĭ kĭ sĭ rĭ rá.

¹⁰ ĭjō 'dĭ sĭ, má ádrĭpĭka āzĭla má ámvópĭka ā'řtáná agá 'dĭ, ĩmi ũ'bĭ ásĭ pírĭ sĭ umvenjá ĩmi pĕjō rĭ 'bājō ābāņā kóru. Wó ĭdrĭ ĭjō kĭ idé 'dĭ 'bā āni ĩmi icó a'délé ku, ¹¹ āzĭla ála mụ ĩmi a'ĭlé ásĭ ālu sĭ Sŭrŭ ukólépi ku Úpí āma āni Yēsũ Kúrísītō 'Bá 'bá Palépi rĭ drĭ agá.

¹² ĭjō 'dĭ sĭ, ma ĩmi igá ũ'dŭ pírĭ ĭjō 'dĭ kĭ sĭ, āzĭla ĭdrĭ tání pá tu agá ĭjō mgbā ĩminĭ ā'ĭlé 'dĭ kĭ agá mgbemgbe tí. ¹³ Má ũrā ĭjō pĭřĭ la ĩmi igájó mánĭ drĭ adru agá ũrŭ 'bá hémā rú 'dĭ agá 'dā ĭjō 'dĭ kĭ sĭ, ¹⁴ ā'dusĭku ma mụ ũrŭ 'bá 'dō trŭlé 'bālé bŭlŭ gá, cécé Úpí āma āni Yēsũ Kúrísītō 'bā 'dajó la mánĭ tŏndŏlŏ rĭ āni. ¹⁵ Āzĭla ma mụ ũkpó pírĭ 'bālé sĭ ndrejó la āma vŭlé gá 'dā ũ'dŭ pírĭ sĭ ĩmi igá ĭjō 'dĭ kĭ rá.

'Bá Kúrísītō 'bā dĭzā ndrelépi mĭfĭ sĭ rĭ kĭ

¹⁶ Āma ũ'bĭ á'dígó āzĭ itŭlé ũndŭwā 'bá drĭ sĭ āzo 'dĭ kĭ vŭ nzelé ĩminĭ ũkpó āzĭla amŭňá Úpí āma āni Yēsũ Kúrísītō drĭ drĭ gá ku, wó āma ándrá 'bá sādĭnĭ rú ũkpó ĭ'didrĭ ndrelépi āma mĭfĭ sĭ rá rĭ kĭ. ¹⁷ Kúrísītō ĭsŭ ārŭtáná āzĭla dĭzā angájó Ādróná Átépĭ rú rĭ drĭ 'dĭ ũ'dŭkŏ angálépi ũkpó 'Dĭpĭ dĭzā rú rĭ drĭ jŏlépi la, “Dĭ mâ Ngŏpĭ mánĭ lĕlé ambamba rĭ, má u'á āyĭkŏ sĭ ĭ'di ĭjō sĭ.” † ¹⁸ Āma āngbā are ũ'dŭkŏ angálépi 'bŭ gálé 'dĭ ĩ āmanĭ adrujŏ ĭ'di trũ 'bé Ālá 'dā sĭ gálé rĭ sĭ.

¹⁹ ĭjō nábĭ 'bā kĭ silé Yēsũ drĭ gá rĭ ĭ'di ĭjō āndá la ĭ'di adru ĩminĭ múké ĭdrĭ ásĭ 'bā drĭ la gá rá rĭ gá, ā'dusĭku ĭ'di cécé tárā āngũ jilépi ĭnĭ agá kpere āngũ 'bā ũwĭ agá rĭ āni

† 1:17 Mátáyō 17:5; Mārākō 9:7; Lŭkā 9:35

āzila lēlēgō agalēpi ũ'būtj sī rī dō sī āngū ji ĩmi ásí gá.
²⁰ Ijō 'dī kí drj gá sī pírí lē ĩmi ũrā Ijō 'dī 'i, Ijō Ādróná
 drj sílé rī idé ru Ijō nábĭ 'bā kí ífí icélé rī sī ku. ²¹ Ā'dusiku
 Ijō nábĭ 'bā kí ũlūlé rī angá kí ásí gá ku, 'bā kí ándrá Ijō
 angalēpi Ādróná drj rī jō Úrínđí Ālá rī 'bā kí drj cejō nī rī
 sī.

2

Nābiya ĩnzō rú 'dī kí āzila líkĭ ĩ'badrĭ gá rī

¹ Wó nābiya ĩnzō rú la kí ándrá 'bā kí drĭdrĭnjĭ gá cí, cécé
 vā ímbá'bá ĩnzō rú 'bā kí mūlé adrulé ĩmi drĭdrĭnjĭ gá cí rī
 áni. Kí mū ímbátáná ĩnzō rú sī ĩlĭkĭjō rī kí ímbalé ũnĭ-ũnĭ
 ru āzila kí mū Úpí kí ĩgbālēpi ājĕ āmbógó sī pírí rī gālē
 úmgbé, kí sī líkĭ aji kí drĭ gá mbēlĕnjá ru. ² 'Bā ũ'bí kí mū
 gĕrĭ ĩ'badrĭ drĭnzá ru rī kí vú ũbilé āzila Ijō ĩ'bā kí idélé
 rī sī, 'bā āzĭ kí Ijō ũnzĭ jō gĕrĭ Ijō mgbā rī drĭ drĭ gá.
³ Ímbá'bá ĩnzō rú 'dī kí rōmgbō ĩ'badrĭ sī kí ĩmi ayú sī āko
 ĩsújó á'dígó ĩnzō rú ĩ'bā kí itulé 'dī kí zānjá sī. Ijō 'dī sī,
 Ādróná 'bā Ijō lĭnjá kí drĭ gá rī idu bábá āzila Ādróná kí
 ĩlĭkĭlēpi rī ko ú'dú ku.

⁴ Ijō 'dī sī, Ādróná a'be ándrá mālāyíkā Ijō ũnzĭ izalēpi
 'dī kí ku. Wó umbé kí nōrórō sī cí āngū ĩnĭ sī drĭcĭjō rī
 agā sī U'dú Ijō Lĭnjá drĭ tĕjō. ⁵ Ādróná a'be ándrá ũnókú
 idu rī ku, ĩmvú ándrá 'bā Ijō ũnzĭ idélépi 'dī kí ĩyĭ sī, pa lú
 Núwā 'bā Ijō kpĭ rī ũlūlépi rī 'i, āzila 'bā āzĭ ázĭrĭ 'dī kí abe.
⁶ Ādróná lĭ Ijō táwŭnĭ Sōdómū āzila Gōmórā kí drĭ gá kí
 ivéjō ācĭ sī, āzila 'bā kí ícétáná ru 'bā Ijō ũnzĭ idélépi 'dī
 'banĭ, ⁷ āzila drĭ ándrá Lótĭ 'bā Ijō kpĭ idélépi rī pa 'dĭnĭ
 ũcōgō ĩsú agá ídri 'bā Ijō ũnzĭkānā idélépi 'dī 'badrĭ rī agá
 rá ⁸ (Lótĭ 'bā Ijō kpĭ idélépi rī ri u'alé 'bā 'dā kí drĭdrĭnjĭ gá,
 ri ũcōgō ĩsúlé ĩ'di ásí gá Ijō ũnzĭ ĩ'di 'bā ndrelé āzila arelé
 ú'dú pírí 'bā 'dā kí idélé 'dā kĭ sī.) ⁹ Ijō 'dī sī, Ādróná nĭ

'bá u'álépi ídri ī'di ĩnzĭjō rī trū 'dī kí upajō rá ĩjō kí ũ'bĭjō rī kí agá rá, āzĭla 'bá ũnzĭ 'dī kí tām̃bajō ũ'dú ĩjō ĩjō rī tĕjō. ¹⁰ ĩjō 'dī āndá 'bá acĭlépi ĩjō ũr̃' 'bá drĭ vú ũbĭlépi ĩlí ũnzĭkānā 'bá izalépi 'dī abe āzĭla 'bá ũkpō Ādrōnjá drĭ idelépi idē 'dī kī.

Ímbá'bá ĩnzō rú 'dī kí drĭ ũkpō rú āzĭla āfō ru, idé kí ũrĭ sĭ āko dĭzā rú 'bŭ gá 'dī kí u'dáná sĭ ku. ¹¹ Táni mālāyĭkā kí adrujō ũkpō sĭ kí ndĕjō rá tí, ajĭ kí ũ'dáná 'bá 'dī kí tōjō Ūpĭ drĭlé gá ku. ¹² Wó ímbá'bá ĩnzō rú 'dī kí cécé ānākpá ásé agá ĩjō ũrālépi ku, tĭlé lú ũr̃ulé ũ'dĭlé rá 'dī kí áni. Kí ĩjō ī'banĭ nĭlé ku rī kí u'dá u'dā āzĭla ála m̃' kí ũ'dĭlé cécé ānākpá kí áni kí ĩĭkĭ rá.

¹³ Ála m̃' ī'banĭ drĭrĭma fĕlé ĩjō ũnzĭ ī'bā kí idélé rī sĭ. ĩjō ī'banĭ āyĭkō fĕlépi rī ī'di ĩjō ũnzĭ idéjō ĩtŭ sĭ rī 'i. Kí u'á āyĭkō sĭ rĭjō ĩmi abe ākónā tĭ gá gbĭyā ī'badrĭ 'dī kī trū. ĩjō 'dī sĭ kí ĩmi rŭ iza sĭ drĭnzá ajĭjō ĩmi drĭ gá. ¹⁴ Mĭfĭ la cí kí āwŭ sĭ ambamba, a'be kí ĩjō ũnzĭ idéná ku, kí 'bá pá tulépi ásĭ gá ũkpō ru ku 'dī kí bĭlé iwí, rōmgbō sĭ ndĕ kí nĭ, kí 'bá wālé rá la kī. ¹⁵ Āvĭ kí gĕrĭ pĭrĭ rī rá, drĭ la iza kí ru rá ī'bā kí gĕrĭ Bālámŭ Bĕyōrĭ ngōpĭ ándrá ũyá ĩsŭlépi ĩjō ũnzĭ sĭ lĕlépi rī vú bĭjō rī sĭ. * ¹⁶ Wó kāyĭnō ānākpá ru ĩjō jōlépi ku rī uzá drĭ la gá 'bā áni ũ'dŭkō sĭ, āzĭla ũtrĭ aza nábĭ drĭ gá rī.

¹⁷ 'Bá 'dī kí cécé kídĭ ĩyĭ kóru āzĭla ũfú ālŭkŭkŭ 'bā drolé rī áni. Āngŭ ĩnĭbĭrĭcĭcĭ rī ũmba tā la kí tĕjō. ¹⁸ Kí ĩjō āfō ru āzĭla ĩjō azajō aza-azā 'dī kí jō āzĭla kí tĭ ũnzĭ ĩlí ũr̃' 'bá drĭ 'dī kí ayú sĭ 'bá i'dólépi apalépi angájō 'bá u'álépi ĩlí ũnzĭkānā ũr̃' 'bá drĭ gá 'dī kí ũr̃jō. ¹⁹ Kí 'bá 'banĭ drĭlĕmgbō azĭ ĩni 'dī kí ātĭ'bó ĩjō ũnzĭ āni, ā'dusĭku 'bá la adru ātĭ'bó ru la āko ī'di drĭlé gá úpĭ ru rī sĭ. ²⁰ Wó

* ^{2:15} ĩjō Bālámŭ drĭ gá rī ála ī'di ĩsŭ búkŭ Kālāfe drĭ cápĭtā 22 agá.

'bá drī ru pa rōmgbō ũnókú 'dō drī agá ī'di 'bā Úpí āma āni 'Bá 'bá Palépi Yésũ Kúrísītō nǐjó rī sī āzila drī a'dé ǐjō ũnzí 'dī kí agá ǐdī sī ī'di ndĕjó rá, 'bá 'dī 'bā āni rī 'bā ǐjō ī'di 'bā idélé vúlé rī kí dó ũnzikānā sī drīdrī rī kí ndĕ rá. ²¹ ī'di adru ī'baní múké gĕrī ǐjō kpī rī drī nǐjó ku ndĕ ī'baní nǐjó la cé āzila ī'baní ũngúkú ujjó āzítáná fĕlé ī'baní ālá ǐdrīlé 'dī a'bejó rá rī rá. ²² ǐjō ru idélépi kí uru 'bá gá rī sī, ǐjō u'belé rī dó āndá, “Ūcógó gō vúlé ī'di 'bā úgbĕ mbelé,” † āzila “ǐzōgó andre ũjilé rá rī gō vúlé ru ũlilé kócō agá.”

3

Ū'dú Úpí 'bā āgōjó rī

¹ Mā wōrīka mání lĕlé ambamba 'dī, 'dī wárágā mání sīlĕ ĩminí ǐrī rī 'i. Wárágā ǐrī 'dī kí sī álĕ ĩmi igálé ǐjō ĩminí nǐlé cé rī kí drī gá, ĩmi ũrā sī ǐjō kpī la. ² Álĕ ĩmi igálé ǐjō ándrá 'bá nábī rú ālá 'dī 'bā kí jolé rī kí sī, āzila āzítáná Úpí āzila 'Bá āma Palépi rī 'bā jolé 'bá ũpīgona rú 'dī 'ba rŭ sī rī kí sī.

³ Drīdrī rī sī lĕ ĩnī rá ũ'dú āsǐjó rī kí sī, 'bá ũnzí kí āfŭ rá ǐlī ī'badrī la kí drī ují nī, kí mŭ ací ǐjō ũnzí idé trŭ āzila ǐjō ī'bā kí lĕlé rī kí vú ũbī trŭ. ⁴ Kí jō la, “ǐjō ī'di 'bā azilĕ ī'di 'bā ‘āgō’ rá rī dó íngólé yā? I'dójó ándrá ũ'dú āmā áyípika 'bā kí ũdrájó 'dā sī kpere āndrŭ āko pírí kí mŭ drī gá ándrá ũnókú i'dójó 'bájó rī sī rī āni.” ⁵ Wó círí ru drī la āvī kí Ādróná idé 'bŭ ǐjō ī'di 'bā jolé āzítáná ru rī sī āzila ají vŭ angájó ǐyí agá āzila ce andre la ǐyí sī. ⁶ ǐyí 'dī 'bā vúná sī āko ándrá ũnókú drī gá 'dī ĩmvú kí ǐyí galépi tré 'dā sī. ⁷ ǐjō Ādróná drī ālu 'dī sī 'bŭ āzila ũnókú ú'dī'da 'dī kí úmba kí tā ācí nī, úmba kí tā sī 'bá Ādróná gālĕpi úmgbĕ 'dī kí ǐjō líjō āzila kí ǐlĭkǐjō.

† 2:22 ǐjō U'béjā 26:11

⁸ Mâ wõrĩka mání lělé ambamba 'dĩ, ĩmi ävĩ ĩjõ älu 'dĩ ku. Úpí ní ú'dú älu ĩ'di cécé ílí álífũ älu rĩ áni, äzıla ílí álífũ älu ĩ'di cécé ú'dú älu rĩ áni. ⁹ Úpí ĩcĩ ru drĩ ĩjõ ĩ'di 'bã azilé rĩ kí idéjõ ku, 'bã äzí rĩ 'bã kí ũrälé rĩ áni. Ädrónjá 'bã ásí ĩgbẹ ru mĩ sĩ, lě 'bã äzí älu la 'bã ĩlĩkĩ ku, wó 'bã pírí 'bã amú kí ásí ujalé.

¹⁰ Wó ú'dú Úpí 'bã ägõjõ rĩ la amú cécé ũgũ'bã áni. 'Bũ la ävĩ nunâ trũ, äko ala gá rĩ kí ve äcí sĩ, äzıla ũnõkú äko ala gá rĩ kí abe kí mü velé pírí rá. *

¹¹ 'Bã ní äko pírí kí ĩlĩkĩjõ 'dĩ 'bã áni rĩ sĩ, lě dó ĩmi adru dó 'bã gbíyã íngõ ní rĩ kí? Lě ĩmi u'á ídri älä äzıla ásí älä Ädrónjá ĩnzĩjõ rĩ sĩ. ¹² ĩjõ 'dĩ sĩ, ĩminí ú'dú Ädrónjá drĩ rĩ drĩ tẽ agá, 'bã amú rú sĩ mbělě, ú'dú 'dã sĩ 'bũ la tĩ ko velé äcí sĩ äzıla äko ala gá rĩ kí aká äcí 'bã ũkpó sĩ rá. ¹³ Wó Ädrónjá azi ämaní 'bũ ú'dí äzıla ũnõkú ú'dí ängũ ĩjõ lĩjã pĩrĩ rĩ 'bã sĩ ängũ najó nĩ rĩ 'i. Äma ängũ ndre drĩ gá ĩjõ Ädrónjá 'bã azilé 'dã gá.

¹⁴ ĩjõ 'dĩ sĩ, mâ wõrĩka mání lělé ambamba 'dĩ, ĩminí ängũ ndre agá drĩ gá, ĩ'bã ũkpó pírí lě ú'dú 'dã 'bã ĩsú ĩmi ĩjõ ũnzĩ kóru, äzıla ásí ĩgbẹ agá ĩ'di be. ¹⁵ Lě ä'bã äma ásí gá ásí tenjá Úpí ämadrĩ drĩ gá rĩ drĩ, ífí la patánjá. 'Dĩ ĩjõ äma ádrĩpĩ ämaní lělé ambamba Páwũlõ 'bã silé ĩminí ũndũwã Ädrónjá 'bã fělé ĩ'diní rĩ sĩ rĩ 'i. ¹⁶ Sĩ ĩjõ 'dĩ kí gẽrĩ älu sĩ wárágã ĩ'didrĩ kí agá pírí jõ ĩjõ ĩjõ 'dĩ kí drĩ gá. Wárágã ĩ'didrĩ kí agá ĩjõ äzí kí ũkpó-ũkpó, 'bã nĩtãñã kóru äzıla pá tulépi pĩrĩ ku 'dĩ kí ífí la uja ndú cécé ĩ'bã kí idélé ĩjõ silé Ädrónjá drĩ äzí 'dĩ kí abe rĩ áni. Kí lĩkĩ ajĩ kí drĩ gá ceni.

* ^{3:10} Bũkũ Ädrónjá drĩ ídu rĩ 'bã äzí kí agá, úsĩ ũnõkú äko ala gá rĩ kí abe kí mü ävĩlé rá jõku äla mü ĩjõ ũnzĩ ĩ'bã kí idélé rĩ kí i'dalé rá.

¹⁷ Íjò 'dĩ sī, mà wõrĩka, ãminí íjò ímbá'bánzõ rú 'dĩ 'bã kí ímbálé rĩ nĩjò cé rĩ sī ãmba ãmi tã 'bá ãbálépi 'dĩ kí sī, 'bá íjò ãnzí idélépi 'dĩ 'bá agụ rú sī ãmi ãmvé ãzĩla ãmi a'dé rú sī ãngũ ãminí sī pá tujó ãlá 'dĩ kí agá ku be nĩ. ¹⁸ Wó ãzo ásí ãgbẹ ãzĩla nĩtáná Úpí ãma ãni 'Bá 'bá Palépi 'dĩ Yésũ Kúrísītõ drĩ agá. Dĩzã 'bã adru ã'diní ã'dójó ãzĩla jã 'dã. Ámĩnã.

Ijò Ú'dí rĩ

The Holy Bible in the Aringa language of Uganda

Copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Aringa)

Contributor: SIL International (in Africa)

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Feb 2021 from source files dated 10 Feb 2021

695104cf-f1e1-5cdd-8e7e-1df2480da505